

Ansökan om strandskyddsdispens för damm på Björkhagens golfklubbs golfbana

Erstavik 6:1

Förslag till beslut

1. Dispens från strandskyddsbestämmelserna beviljas för damm på Björkhagens golfklubbs golfbana (hål 9) på fastigheten Erstavik 6:1, i huvudsaklig enlighet med ansökan i bilaga 2 och situationsplan i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 2020-03-31.
2. Området dispensen ges för är markerat på bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 2020-03-31 .
3. Följande villkor ska uppfyllas:
  - a. Anläggandet av den nya dammen – och borttagandet av den befintliga dammen - får inte utföras under perioden 28 februari – 31 oktober för att undvika störning på växt- och djurliv.
  - b. Vid anläggningsarbetena får rötterna på omkringliggande träd inte skadas.
  - c. Innan åtgärden påbörjas ska reservatsförvaltaren kontaktas och informeras om vilka arbetsmoment som ska utföras.

Giltighetstid

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft (7 kap. 18 h § miljöbalken).

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 18 b § miljöbalken och med hänvisning till 7 kap. 18 c § punkt 4, 7 kap. 25-26 §§ och 16 kap 2 § miljöbalken.

Sammanfattning

Ansökan gäller anläggandet av en damm på 20-25 m² på Björkhagens golfklubbs golfbana på banans spelyta. Den befintliga näraliggande dammen läggs igen. Syftet är att förbättra spelbarheten. Området ligger inom ”Nackareservatet”. Särskilda skäl för att bevilja strandskyddsdispens bedöms finnas. Allmänhetens tillgänglighet påverkas inte och naturvärdena kan gynnas då dammen placeras mer skyddat och närmare skogsmark. Beslutet förenas med villkor för att minimera påverkan under anläggningstiden.

Ärendet

Dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken söks för att anlägga en mindre damm på golfbanans nionde hål på fastigheten Erstavik 6:1. Önskad plats ligger ca 20 meter från en befintlig damm som avses fyllas igen. Den nuvarande dammen ligger mitt i spelytan på det nionde hålet. Den nya dammen ska bli 20-25 m² stor och ca 1 m djup, och den placeras i ett befintligt öppet dike som därmed utvidgas. Tanken är att den ska bli något djupare och bredare än befintlig damm. Denna har ungefär samma yta som den planerade, men är grundare; 50-60 cm djup och växer igen lätt. Vattnet från den befintliga dammen ska föras över till den nya innan den gamla läggs igen. Ny damms placering är på fairway, dvs på spelytan. Området är lerigt och leran i botten på dammen gör att den i princip är tät. Syftet med att byta plats på dammen är att förbättra spelbarheten. Enligt ansökan kan åtgärden också stärka den biologiska mångfalden och bidra till ett mer inkluderande friluftsliv. Ansökan inkom den 3 februari 2020. Platsens läge framgår av bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 2020-03-31.

Aktuell del av fastigheten Erstavik 6:1 ligger vid Dammtorpssjön/Söderbysjön. Den omfattas här av strandskydd om 300 meter från strandlinjen på land. Området är inte planlagt. Aktuellt område betecknas som *Natur och större rekreationsområde* i Översiktsplan för Nacka kommun (antagen maj 2018).

Området omfattas av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Det omfattas också av naturreservatet Nacka Gård ("Nackareservatet") enligt 7 kap. miljöbalken, inrättat 2005. Tillstånd från naturreservatsbestämmelserna har sökts för åtgärden. Åtgärden är inte bygglovpliktig.

Önskad plats för dammen ligger ca 100 meter från Natura 2000-området Söderbysjön-Dammtorpssjön (SE0110169) förtecknad enligt 7 kap. 27 § miljöbalken. Dess prioriterade livsmiljö är naturligt näringsrika sjöar.

Erstavik 6:1 ägs av Stockholms stad vars tillstånd krävs för åtgärderna.

Skäl till beslut

Bevarandepplanen för Söderbysjön-Dammtorpssjön (Länsstyrelsen i Stockholm 2016-12-20) uppmärksammar golfbanan och anger att den kan påverka den intilliggande Söderbysjön genom utsläpp av närsalter. I vilken omfattning utsläppen påverkar sjön är dock inte utrett. I bevarandepplanen räknas ett antal potentiella hot mot värdena i området upp. Enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område. Att ta bort en mindre damm och anlägga en ny damm på golfbanan bedöms inte kräva ett sådant tillstånd.

Åtgärden är dispenspliktig enligt 7 kap. 15 § miljöbalken. För att få strandskyddsdispens krävs att s.k. särskilda skäl finns och att åtgärden inte strider mot strandskyddets syften. Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till

strandområden och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtliv. Dispensen får inte omfatta den del av stranden som behövs för djur- och växtlivet eller för fri passage för allmänheten. Vid en prövning av strandskyddsdispens ska en avvägning göras mellan strandskyddsintresset, som är ett allmänt intresse, och den enskildes intresse av att ta området i anspråk.

Särskilt skäl enligt miljöbalken

Särskilda skäl finns enligt 7 kap. 18 c § punkt 4 miljöbalken; det område som dispensen avser behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen kan inte genomföras utanför området. I detta fall utgör dammen är en del av golfverksamheten och syftet med ”dammflytten” är att utveckla verksamheten. Det kan inte på lämpligt sätt göras utanför strandskyddsområdet. Golfbanan har funnits på platsen sedan 1950-talet.

Påverkan på strandskyddets syften

Nackareservatet har stor betydelse för friluftslivet och naturvärdena är höga. Platsen för den önskade dammen utgörs av en gräsbevuxen yta som är en del av golfbanans spelyta. Platsen bedöms inte ha höga naturvärden. Den nya dammens placering har potential att gynna djurlivet då den hamnar i ett mer skyddat läge delvis under träd, och då den får nära kontakt med busksnår och högre gräs. Det bör erbjuda bättre skydds- och övervintringsmöjligheter för bl. a grod- och kräldjur. Beslutets villkor minimerar risken för negativ påverkan under anläggningstiden.

Golfbanor är i och för sig allemansrättsligt tillgängliga, men inte så attraktiva att beträda för de som inte spelar golf. Friluftslivets tillgång till platsen bedöms inte påverkas mer än vad den gör idag av åtgärden efter anläggningsskedet.

Åtgärden som dispensen avser bedöms sammantaget vara förenlig med strandskyddets syften.

Frågan om fri passage längs stranden enligt 7 kap. 18 f § miljöbalken är inte relevant.

Strandskyddslagstiftningen innebär en stor restriktivitet i dispensgivning i och med att strandskyddet är ett allmänt intresse som väger tungt. En inskränkning i enskilds rätt får enligt 7 kap. 25 § miljöbalken samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att tillgodose syftet med strandskyddet. Det enskilda intresset av att flytta dammen bedöms i detta fall väga tyngre än det allmänna intresset för strandskydd, då påverkan av åtgärden är liten, och dessutom kan bli positiv för strandskyddets biologiska syfte.

Dispens från strandskyddsbestämmelserna bör därför beviljas.

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 79 87
Per.enarsson@nacka.se

Karina Hälleberg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljöenheten
08-718 93 82
karina.halleberg@nacka.se

Bilagor

1. Situationsplan
2. Ansökan
3. Platsens läge

Sändlista

Länsstyrelsen Stockholm
Fastighetskontoret Stockholms stad